

Q.1: पाठे दत्तानां पद्यानां (श्लोकानां) सस्वरवाचनं कुरुत

Ans : DIY

Q.2: श्लोकांशेषु रिक्तस्थानानि पूरयत-

- (क) समुद्रमासाद्य _____।
(ख) _____ वचः मधुरसूक्तरसं सृजन्ति।
(ग) तद्भागधेयं _____ पशूनाम्।
(घ) विद्याफलं _____ कृपणस्य सौख्यम्।
(ङ) स्त्रियां _____ सर्वं तद् _____ कुलम्।

Ans : (क) समुद्रमासाद्य भवन्त्यपेयाः।

- (ख) श्रुत्वा वचः मधुरसूक्तरसं सृजन्ति।
(ग) तद्भागधेयं परमं पशूनाम्।
(घ) विद्याफलं व्यसनिनं कृपणस्य सौख्यम्।
(ङ) स्त्रियां रोचमानायां सर्वं तद् रोचते कुलम्।

Q.3: प्रश्नानाम् उत्तराणि एकपदेन लिखत-

- (क) व्यसनिनः किं नश्यति?
(ख) कस्यां रोचमानायां सर्वं कुलं रोचते?
(ग) कस्य यशः नश्यति?
(घ) मधुमक्षिका किं जनयति?
(ङ) मधुरसूक्तरसं के सृजन्ति?

Ans : (क) विद्याफलम्।

- (ख) स्त्रियाम्।
(ग) लुब्धस्य।
(घ) माधुर्यम्।
(ङ) मधुमक्षिका।

Q.4: अधोलिखित-तद्भव-शब्दानां कृते पाठात् चित्वा संस्कृतपदानि लिखत-

यथा-कंजूस कृपणः

कड़वा _____

पूँछ	_____
लोभी	_____
मधुमक्खी	_____
तिनका	_____

Ans :

यथा-कंजूस	कृपणः
कड़वा	कटुकम्
पूँछ	पुच्छ
लोभी	लुब्ध
मधुमक्खी	मधुमक्षिका
तिनका	तृणम्

Q.5: अधोलिखितेषु वाक्येषु कर्तृपदं क्रियापदं च चित्वा लिखत-

वाक्यानि

यथा— सन्तः मधुरसूक्तरसं सृजन्ति।

(क) निर्गुणं प्राप्य भवन्ति दोषाः।

(ख) गुणज्ञेषु गुणाः भवन्ति।

(ग) मधुमक्षिका माधुर्यं जनयेत्।

(घ) पिशुनस्य मैत्री यशः नाशयति।

(ङ) नद्यः समुद्रमासाद्य अपेयाः भवन्ति।

कर्त्ता

सन्तः

.....

.....

.....

.....

.....

क्रिया

सृजन्ति

.....

.....

.....

.....

.....

कर्त्ता

(क) दोषाः

(ख) गुणाः

(ग) मधुमक्षिका

(घ) मैत्री

(ङ) नद्यः

क्रिया

भवन्ति

भवन्ति

जनयेत्

नाशयति

भवन्ति

Ans :

Q.6: रेखाङ्कितानि पदानि आधृत्य प्रश्ननिर्माणं कुरुत-

- (क) गुणाः गुणज्ञेषु गुणाः भवन्ति।
- (ख) नद्यः सुस्वादुतोयाः भवन्ति।
- (ग) लुब्धस्य यशः नश्यति।
- (घ) मधुमक्षिका माधुर्यमेव जनयति।
- (ङ) महतां प्रकृतिः सुस्थिरा भवति।

Ans : (क) के गुणज्ञेषु गुणाः भवन्ति?

(ख) काः सुस्वादुतोयाः भवन्ति?

(ग) कस्य यशः नश्यति?

(घ) का माधुर्यमेव जनयति?

(ङ) महतां का सुस्थिरा भवति?

Q.7: उदाहरणानुसारं पदानि पृथक् कुरुत-

यथा-समुद्रमासाद्य	—	समुद्रम्	+	आसाद्य
माधुर्यमेव	—	_____	+	_____
अल्पमेव	—	_____	+	_____
सर्वमेव	—	_____	+	_____
समानमपि	—	_____	+	_____
महात्मनामुक्तिः	—	_____	+	_____

यथा-समुद्रमासाद्य	—	समुद्रम्	+	आसाद्य
माधुर्यमेव	—	<u>माधुर्यम्</u>	+	<u>एव</u>
अल्पमेव	—	<u>अल्पम्</u>	+	<u>एव</u>
सर्वमेव	—	<u>सर्वम्</u>	+	<u>एव</u>
समानमपि	—	<u>समानम्</u>	+	<u>अपि</u>
महात्मनामुक्तिः	—	<u>महात्मनाम्</u>	+	<u>उक्ति</u>

Ans :